

HIND 5 SENTI

Noor olla on kevadet rinna sees kanda ja kevade kohinat kuulda...

Õpilasteleht

Toimetuse ja talituse: Ülikooli tän. nr. 21, Tartu
Tallinna kontor: V.-Roosikrantsi 3, K. K/Ü. „Töökooll“ raamatukaupluses
Kirjade aadress: „Õpilasteleht“, Tartu. — Postkast 8. Talituse tel. Tartu 80

Posti jooksev arve nr. 2188.

NR. 30. LAUPÄEV, 29. APRILL 1933 I AASTAK.

Miks küll nii kohisevad kevadised veed?..

Tulge minuga, teie, noored sõbrad — mingem otsima suurest maailmast luuletajat, kes ei oleks laulnud kevadele!

Kuid, ma kardan... me ei leia teda. Ja kui ehk leiamegi — kas see ongi õige luuletaja? Kas võib temas olla jumalikkus, sädet, kui ta ei tunne kevade — igavese vabaduse ja nooruse suurust? Kas on ta laulik, kui ta süda ei tunne ärkava looduse suurt õnnenaeratust, kui ta ei kuule noid kilinaid-kõlinaid, huikaid ja helinaid, mis tuultantsul käivad üle mägede ja orgude?

Ah, teie noored, kes te olete oma südames kõik luuletajad, teie, kes tulete veel värskest looja käsist, teie, kelle südames on veel külluseni rõõmusädemeid, igal hetkel uusi igatsusi kõrgemale ja kaugemale, kes teie põlete vabadustulest ja tegudeihast... teie püha on täna!

Te läksite talvel kindlasti mõnikord läbi lumehärmas vaikiva metsa — ja see oli ilus. Te suusatasite üle ääretute valgete lagendike, uisutasite piki looklevat hõbesäralist jõeteed — ka see oli ilus. Nii hõbedane ja ilus oli talv, kuid, eks ole... nii väga vaikne.

Ei, see pole midagi teile, noored!

Kes magab, see ei saa edasi ja, ma arvan, teie muud ei taha kui edasi, ja ikka edasi! Vaikus ja rahu pole midagi teile, kuigi nad salgamatult mõnikord on omal kohal... teie aga tahate kohisevat muusikat ja rõõmuhelinaid, laulu ja mängu ja kauguste vallutusi! Kuidas te küll sobiksite uinuva talvega, teie, kelles on nii palju tuld ja tuuli, kes te väiksemagi vabadusekitsenduse man tõusete uhkelt ja mässates tormate kas või päaga läbi seina! Ei, kevad on teie sõber, teie süda ja hing ja kevade ärkamine on teie püha!

Kuulge, kuis kohisevad kevadised veed! Kuulge, kuis laulavad lained vabadushümni, kuis rõõmuhääled tõusevad kõrgele taevaisse, kuna päike on päästnud valla rasked jääväravad. Kuulge, kuis naerab mägede oja, tormates õnnelikuna üle-pääkaela orgu, mis on täis sinij-

lilli ja õrnu ülaseid! Kuis on ta uhke ja suur, see mägede oja, kelle vulin suvel on nii tagasihoidlik! Ta on võtnud kaasa kõik mägedelume, ta on võimas ja vägev ja kohiseb ähvardavalt. Eest, eest, ma olen ärganud ja olen täis võitlusindu! Tahan vallutada kõik orud ja aasad, tahan vallutada kogu maailma, sest olen ärganud ja minus igatseb kõik suurte tegude järele! Minge eest, ma tulen, olen suur ja võimas!

Ja, ah, kuis on paisunud suureks meie jõgi ja kuidas temagi kohiseb! Ei see vist olegi enam meie jõgi, see on ju meri — nii kaugele ulatuvad ta kaldad, nii vägev on ta kohin! Ja kuis tõusevad uhkeina lained, kuis on neis rõõmu ja vallutat tantsu!

Kuid ütlege mulle, miks on küll salapäraselt kohinat ja muinasjuttu kevadvihmaski? Ei ole see leebe ja leige suvine sadu, ei sügisene nukker udu-tav tibamine — ses on muusikat, jõudu ja elu! See töötab uusi rõõme, uusi lilli ja haljendavaid murusid, ses on sooje tuuli ja õnnestavat värskust, see kohiseb viljakusest ja teguvõimest, kohiseb ilma ärkavaid südameid.

Noored, kas ei ole teie need ärkavad kevadised veed — teie, täis elutahet, jõuküllust ja alati uusi rõõme? Kas ei kannata te rinnas kevade võidukat uhkust ja sära? Kas ei ole te osake ärkavast loodusest, sest teile on antud mõista tema salapäraseid kohinaid ja teie võite vastata tema õnnehuiketele!

Maiööl sütitavad kõigil põhjamaade kevadvetel ja mägedel rõõmutuled, sest vaid päälle põhja karedat ja julma talve võib tunda nii tõelist rõõmu ärkavast kevadest. Ja maiöö ja maipäev on põhja nooruse suureks pühaks, sest pühitsetakse kevade ärkamise õnne, algab rõõmuriünnak kevadisse loodusesse täis kuldseid lilli ja päikest ja kilinaid-kõlinaid. Algab rõõmuriünnak sinna maailma, kus kevad pühitseb võite naeru ja tuuletantsuga üle metsade ja merede, üle mägede ja orgude!

Läitke endi südames maituled täna, kõik teie noored, ja

pühitsege lauludega suure sõbra, kevade, ärkamise püha! Läitke maituled tänumeest ja õnnetundest, et teile on antud olla nii säravalt noor ja mõista kevade suurt võidukohinat!

Koolikevadpeoks

on väga sobiv J. Oro

Tuhkatriinu.

Lastenäidend 3 vaatuses.
Hind 25 senti.

Muinasjutulõimeline, kuid realistliku tusedusega ja mahlakanaaljaga pipardatud lavateos.

Tänast lehte 8 külge.

Ilmub igal laupäeval kogu kooliaasta.

Tellimishind postiga:

1 kuu . . . 20 senti | 3 kuud . 50 senti
2 " . . . 40 " | 6 " . . . 1 kr.,
aastakäik Kr. 1,50

Aadressi muutmise 25 senti.

Kuulutuste hinnad:

Kuulutuse küljel 5 senti m/m., lehe ees 10 s. m/m. Tekstis 12 s. m/m. Tekstis teksti kirjaga 15 senti m/m. Iste veeru lauselt.

Kuulutuste vastuvõtm. kesknäd. kl. 3-nt.

Oro dialoog on lühike ja jõuline, tegevus temporikas, lavaseadeldis lihtne.

Suure waliku kevadnäidendeid pakub „Pääsukese“ teine näidendite kogu „Koolinäidendid“, 140 lk. Hind Kr. 1.50.

Raamatud on saada igast paremast raamatukaupl. Kirjalikult võib tellida ka „Õpilasteleht“ kaudu (Postk. 8, Tartu). Kui raamatute hind rahas või markides ära saata, siis saadetakse raamat postikulu ja tellijaile kätte.

Nõudke kõikjalt „CERESI“

„Tervisleiba“

Nalja ja naeru.

HA-VE joonis.

TÕENDUS.

1) „Kuule, ma ei taha sugugi uskuda, et sa oma koolikirjatöö oled valmis teinud.“

„Vaata siis mu nägu ja käsi, kui sa muidu ei usu.“

RESOLUUTNE NOORUS.

2) Isa, kas oled saatnud juba „Õpilastelehte“ meie ärikuulutuse? Tead, meie poisid lubasid panna kõik ärid ja ettevõtteid poji kotti alla, kes meie seitungis ei kuuluta. Võta see ar-

vesse ja tee vastavad järeldused enne kui see hülja on. „Punkt.“

HÄÄ KASVATUS.

3) „Näe, see on meie siga.“
„Fuih, kuidas sa võid ometi niisuguseid rumalaid sõnu tarvitada!“

JÄLLE ÕIGUS.

4) „Sa ei kuule sugugi, mis ma sulle ütlen. Sul läheb kõik ühest kõrvast sisse ja teisest välja.“

„Aga mis ma võin sinna parata, et mul kakš kõrva on, ema?“

ÜLANE.

Motto:
Mu kodukopli valged anemoonid,
sääli urbadega mängib kevadtul,
ja pilvi taevast nagu valged troonid
ning mesilinnud sumisevad õunapuul.

Valged ülased kasvasid Salumetsa koplis. Säält tõi neid väike Sulev ja töid ka teised külalapsed, kui kevadet koju tuppa, veega täidetud klaasi. Koppel oli niiske pinnaga, ja sellepärast ülane sääli kasvaski suurel arvul ja varakult, peaaegu sinilillega ühel ajal, kuid siiski veidi hiljem.

Ülasel olid väga kaunid valged õied ja Leeni nimetas ülasid anemoonideks. Tal oli isegi üks laul, päris kena viisiga, ja selle laulu esimene salm käis niiviisi:

„Valged anemoonid
Kopli kasvavad,
kevadised koorid
hingest hõiskavad.“

Kui me laupäeva õhtupoolikul koplis lilli töömehe, laulis ta seda laulu ja pilgud paelusid ülasel lapseliku soojuse ja õrnusega. Minu vastu oli ta siis eriti hästi ja lahke. Vist kevade ja ülased tegid teda nii hästi nagu oli seda Salumetsa Leeni, mu õde, kes mõni aasta hiljem muutus ise valgeks anemooniks, pilvede taguseks valgeks lilleks, mis kindlasti ilusam kui meie kopli ülane.

Hädus on niisugune asi, mis

inimesest välja kiirgab igale poole. Ja kes kiirte piirkonnas asub, see soojeneb. Nii oli ka ülastega ja minu õega: nad olid ühteteist leidnud kevades, ühe kolmanda pärast. Sellest siis see kevadine soojus ja kuumus, mis rinna pani tõusma ja langema. Nii võib olla ainult nooruse kevadel, kui õitsevad ülased!

Pärastises koolipoisi põlves tutvusin ülasega juba kui pisike teadusemees, botaanik ehk taime-teadlane. Ja veelgi armsamaks ja ilusamaks läks ülane. Kaunimaks muutus mu silmis ülane õrn roosikujuline õis, mis kiigub delikaatselt ja suursuguselt iga vähemagi tuule käes.

Ülase õie juures märkas noor inimene, et kaunid ja ilu ei seisa mitte keerulises kribu-kribu kirevuses, vaid lihtsuses ja maitsekuses. Nägi seda ülasel õies: kuus valget, sagedasti roosakat, kroonlehekkest ja nende keskel hulk tolmukaid, valgeid niidikesi kollaste tolmupäädega. Ning nende südames koonusekujuline emakate kuhik. See oli kõik — kuid siiski nii kütkestav taime ilu! Taimeriigi kauniduse kehastus kevadel, täielik kooskõla värvides ja mõtudes, millest hoovab värskest ja jõudu teda ümbritsevasse keskkonda ja tema ilu joovatesse silmadesse. Valged anemoonid, — puhtuse sümbolid minu kodukopli ja kodumetsas!

Neid kasvas sääli palju.

Magusat mett neis valgeis õites ei olnud, õietolmu aga küll. Ja see oli putukaist õieküüalis-

tele külaleivaks, maitsevaks eiks.

Mäletan, et olin vanaisaga koplis. Temal oli labidas käes, oli tulnud kütise kaevamiselt. Võttis labidaga mullamätta, kus kasvasid ülased ja vabastas nende juured mullast. Ja mis ma nägin? Pruunikat värvi pikk, pikk j u r i k a s, jäme kui hane tiivasulg, ja selle küljes palju, palju juurekesi!

Vanaisa tähendas, et sügisel maa seest välja kaevates, võib juurika ühel otsal juba kevadist maapäälevarre algust näha. Nii, nii! Varakult valmistab end kevadkuninganna suurele pidupäevale. Juba eelmisel suvel kogus taim juurikasse rikkaliku toidutagavara valmis.

Vanaisa lubas päale õitsemist veel ülasel juurikat näidata, ja ta tegi seda. Siis nägin, et juurika esimene ots oma endisest kohast edasi oli nihkunud: tagumisest otsast ära kõdunedes, oli juurikas oma esimese otsaga vahetpidamata edasi kasvanud, edasi tunginud.

Nõnda liikus taim aegamööda sääli maakohast, kus toit juba ära oli tarvitatud, edasi uude, toidurikkasse maakotta. Just kui inimene, kes liigub ja otsib eluks paremaid alasid. Suve jooksul valmis mullas edasi kasvavale juurika otsale uus pung, millest järgmisel kevadel jälle võrsus noor ülane.

Juurikast kasvas üks a i n u s õrn lõhestatud leht maapinnale, ja juurika otsalt õieraag. Õieraol oli ainult üks õis, millest allpool kasvasid kolm lõhesta-

tud kattelakte. Viimased olid pisikeste, noorte õite kaitsjad, kui need mullapõuest välja pugedid päikese paistele, kevade kätte. Ilusti sündis see, niiviisi, et varre latv ja lehtede rootsud allapidi konksu olid käänatud ja sedasi kergesti maapinnast läbi pääsesid.

Minu kodumetsa ja kopli vilu saatis ülane oma juured niiske mulda. Sellepärast tal nii õrnad lehed olidki, mis kimbus närtsisid, millest oli kurb ja kahju.

Niiskel pinnal, kus juured alatasa jooki imevad, ei pruugi ju veega kokkuhoidlik olla. Ema ja isa toidavad, päike soojendab. Kõikjal hellus ja armastus.

Agaga kui tuli õine jahedus või vilu ilm, siis läks ülasel valge õis kinni, kuni uue ärkamiseni. Nagu laps, kes läheb sooja teki alla.

Õhtul laulsime aga õega koos:

„Valged anemoonid
Kopli õitsevad,
Kevadised koorid
hingest hõiskavad.“

*

Nüüd on sellest palju aastaid mööda, kui nägin viimati Salumetsa ülaseid. Siin ja sääli leian kevadeti mujalgi valgeid ülaseid ja nad tulevad isegi mu tuppa. Väikesed hääd käed toovad neid nüüd minu töölaualle klaasi sisse, ulatavad särasilmil ja kilgates mulle lähedale, et nuusutaksin nende kevadaroomi. Need on noored pisikesed lapsekäed, mis kevadet toovad.

Ja siis leian end jälle korraga oma kodukopli valgete anemoonide keskelt.

Olen esimest korda elus jooanud, kuid mitte valgest ega punasest viinast, vaid kirjast.

Canterbury, Ramsgate Road 97.

Armas härra Naschmann,

ärge olge väga kuri, et ootamatult kadusin. Olen halb, peaksin vabandama, kuid ma ei tee seda teips mitte. Otsitud väljendused ei meeldi mulle. Ma Teile midagi ei öelnud seepärast, et tahtsin Teid karistada. Teie ütlesite mulle „sel kojusaatmisel“ hirmus ilusaid sõnu, ja pidage hästi meeles — igale võõrale vastutulevale preilile ei tohi nii öelda. Ma ei salli Teid seepärast — ei tea, kui paljudele nii olete öelnud. Tegite mulle haiget, ei tohi ju nii öelda. Kuis võite kõnelda nii, et süda seisma jääb ja silmad tuhmiks lähevad, jalad põlvist nõrkevad?

Pahane olen Teile ja enesele, sest see kõik on rumalus, mida nüüd küll juba naerate. Minu vastu pole keegi nii olnud ja seepärast olen selliste mõjude vastu abitu ja jõuetu ära tõrjuma ja mitte enam uskuma, kui on usutavat ilusa õhtu meeleolu avaldustes. Mul on hirm, kui tõsiselt olete mõelnud. Kuid see on vale. Olen ju lihtsus lihtsuses, pole „milleski tunnustatud“

tütarlaps. Teid kindlasti huvitavad ainult need, kes isiklikult „midagi on“. Teie ei näe minu vigu ja vormite mind selliseks, nagu mind näha tahate. Mis siis, kui aeg tuleb ja näete, kes tõepoolest olen? See on valus Teile, ent veel valusam mulle.

Agaga milleks nüüd sellest? Küll elu teeb hästi. Ma palvetan ja usun, et Jumal annab selgesti mulle tunda, mis on õige ja hästi. Naerate, eks ole? Jumalat Teie ei usu, mina aga olen nii „vanamoeline“. Tahhan seda ka olla, sest nii on kõigest kõige parem.

Imelik — tahan jutustada oma muljeid Inglismaalt, kuid selle asemel pajatan eiteamida. Täna on ilus ilm, käisin Canterbury kuulsas toomkirikus, siis jalutasin vanalinnas.

Õpin kõvasti ingliskeelt. Loen Wallace romaane, põnevuse tõttu kergesti loetavad. Tuubin sõnu. Püüan palju lobiseda, nagu kohvitanta, — siin on kohvitantad suures aus. Sain tuttavaks ühe huvitava poisiga. Ta nimi on John Smith. Ta on alati hästi tujus ja teeb inglise nalja — see on niisugune, mis meile nali ei olegi, kuid neile on. Mina naeran laginal — küll ainult selle üle, et see nali pidavat olema. Just laginal — nagu ameeriklased, keda siin hulgub karjakaupa — suu ammuli, kaelas Eastman-Kodak ja Zeiss-binokkel. Vahivad, et oleks kodus midagi jutustada.

Johni isa on baronet. Tal on ajalooline loss ja kuulus hobusetall. Ta hobused toovad järjest auhindu võiduajamistel. John õpetab mulle ratsutamist. Käime sagedasti ratsutamas. Olen kukkunud, kuid pole

viga. John õpetab mulle ka laskmist, võtan osa ka suurest klaperjahist, mis varsti tuleb. Kui tore, kui siin oleksite. Mõtlen sageli ja kujutan ette, nagu oleksite siin ja ma kõnniksin ja kõneleksin Teiega.

Kui kooli lõpetate, siis tulge Inglismaale. Siis näen Teid sagedasti. Tutvustan Teid Johniga — ta võib Teile õpetada poksimist. Ta on oma kooli meister ja väga osav, olin ühel võistlusel, kus ta võistles. Ta on väga arenenud. Ta pole küll väga tark, kuid mitte rumalam kui teisedki inglise poisid, aga hääsüdamik, rahulik ja julge. Ma kutsun teda mõttes oma elvandiks.

Nüüd pean minema õmblejanna juure, tädi viib mind pallile tuleval reedel. John näitab mulle juba tantsusamme kätte.

Soovin Teile hääd isu tööks ja lõbusat vaheldust.

Teie Linda Peterson.

P. S. Härra Naschmann, ärge mind hoopis unustage. Palun.

Seda kirja olen lugenud 186 korda. Ta lebas 7 päeva õõseti padja all, päeval rinnataskus südame kohal. Klassitöö ajal panin ta vihu vahele — õpetaja arvas, et on spiker, ja võttis ära. Pärast sain tagasi.

Kirjutasin vastu juba esimeses uimastuses. Juba kirja vaevalt postkasti lasknud tundsin, et olin mõndagi pidanud mitte ütleva, aga hilja. Olgu!

Süda jäi veidi valutama siiski, kuid rahustasin teda ja jäin ootama vastust. Raske on oodata. Pole suuremat piina kui teadmatus.

K. Našman.

Noorte Looming

Noorte hümn.

Ilus on olla ja tegutseda, kui ümber me rökkab elu! Ilus on olla ja nautida tuhandepäalist elu!

Oleme noored, ei võitlust me karda, vaid võimsalt me astume elule vastu! Me haarame mõõgad ja tormame võitluse ning julgelt astume heitluse kogu maailmagi vastu.

Me hinges põlevad nooruse aated ja silmis tuiskavad tulised vaated. Ei karda me kannatust, valu, mis sisaldab võitlust ja elu.

Me, noored, oleme võimsad kui päike, kui taeva all sähvatab äike, mis tükkideks lõikab taeva ja maa, või nagu maru, mis mõlab ja iial rahu ei saa.

Meil jõudu on otsata lihastes noortes, ja nagu tormine meri, nii mässab meil soontes veri. Iga vähem kui aatom meis tuksub rütmiliselt vägevast nooruse hünni: elada, elada; elada nii nagu elab päike kõrgel taevas, elada vabalt ja võimsalt.

Kõikesaavutav jõud, taevani tuiskav elu, päiksena leegitsev hing, ning võimsad tahted ja tulena põlevad tunded — need on omased ainult meile, noortele.

Tõesti, noorus on ülim aeg

inimese elus! Seepärast laulame hünni noorusele, elule ja rõõmule.

Me tahame elada, võidelda, ihaldada, armastada, laulda ja hõisata kuni veel oleme noored!
Herman Maser.

Hõiskame rõõmsalt...

Mure, kurbus, kõik mis paha, tule matame nüüd maha!

Mõttele, mõttele, mõned päevad veel ja meie silmad näevad: kevade ju jälle sõuab, kena aeg meil' kätte jõuab, kena aeg, mil' ilusära kaotab viimse mure ära.

Aeg, mil' luhad lokkavad, laaned rõõmust rökkavad, ja mis karmi talve a'al, jää ning lumi raskel ra'al meie südant rängalt rõhus — unustame õitsvas õhus; kes see muretsema tikub ise oma elu rikub.

Mõned päevad, mõned päevad veel, ja silmad ilu näevad: kevade ju jälle sõuab, kena aeg meil' kätte jõuab: kena aeg, mil' lillelilla kaotab südamest kõik vilu, aeg, mil' lilled õitsevad, rohud rõõmsalt kasvavad...
Karl Volmer.

Koolipidu.

Ühe kolmanda klassi poisid jutustus, mis ta nägi ja kuulis koolipeol.

Panin enese juba varakult rii-desse ja läksin kell 1/47-ks Estonia kontsertsaali, kuna pidu algab kell 7. Aga ma viskasin varvast, sest tahtsin varakult sääli olla. Läksin tagauksest, andsin pileti ära ja viskasin ära palitu ning läksin võtsin õige ühe loosi. Ja mida ma võitsin? Ühe pildi (justkui mul neid kodus vähe on!).

Siis oli vahepääl isa peole tulnud. Läksin ja ostsin kava. (Muuseas ma olen võimlemise reservis, s. o., kui keegi puudub, siis lähen mina asemele.) Varsti algaski pidu. Kõige päält tuli päevavalgele laulukoor. Enne laulmist üks kõneles, aga mina seda ei kuulnud. Siis lauldi paar laulu ja koorilauljad vurasid lavalt ära.

Järgmiseks mängis üks klaveril, teine viiulil (viiul oli poisist peaaegu suurem.) Siis tuli nõn-

Jälle uus kiiruse-rekord!

Itaalia lendur-ohvitser Agello saavutas merilennukil uue maailma kiiruse-rekordi 682 km tunnis.

See on kiirus, mida raske kujutella: 1 minuti kohta tuleb siin juba üle 10 km. Vaevast saad lugeda aeglaselt 1—60, ja lennuk on juba ... 10 km kaugusel! Samuti ei suuda me kujutella, missugune tundmus on lenduril, kes nii pöörase kiirusega õhus edasi liigub.

Auto kiiruse-rekord vt. „Õpilaste leht“ nr. 20 lk. 1 ja 3 ja nr. 22.

„Ahto“ juba Aafrikas.

Pärast lühikest peatust Madeira saarel asus „Ahto“ teele Aafrika poole. 6. apr. saabus purjekas Cisneronesse Aafrika läänerannikul ja paari päeva pärast sõideti säält edasi ida poole.

Petserimehe pühadelõbu.

Vanade kommete kohaselt korraldavad setud kevadpühade ajal liivaaukudes munaveeretamisvõistlusi. Sel aastal halvad ilmad takistasid võistlusi väljas.

Lõbus virr-varr kevadise metsa kurus.

Pidi tulema uhke laulupidu kevadrohelise metsa all, — lillelained, lepatriinu, isegi pillimees, pikapõtkuline Rohutirt, oli oma viiuliga hakkamas. Kuid siis tuli niisugune maru vihmavalingute ja piksekärgatustega, et kloppis kõik vaesemaks, lõhkus lillepiigade siidkleidikesed puha nirtsanirtsana puruks, kiskus ühe mäntaga tükk maast üles ja virutas õhku, teise kiskus karvupidi varre küljest lahti, puhus kleidialuse tuult täis ja lennutas mööda metsaalust — hirmus, hirmus!..

Siin nad nüüd ohivad ja kaebavad Seene-Miku õdusas urkas ja muisutavad muhkusid. Aga või siis nii kergemeelne rahvas kauaks kaeblema jääb. Varsti on endine lustitaju jälle tagasi ja kui siis läheb alles lõbu lahti, nii et —

Uhtsahtsaa ja uhtsahtsaa,
Sipelgaieit läks tantsimal!
Uhtsahtsaa ja uhtsahtsaa,
Tema tantsib Seene-Mikuga.
Maru, mis? Aga pean teile üt-
lema, et see kõik sünnib vaid

danimetatud orkester nähtavale. No orkester mängis 5—6 tükki ja siis tulid jälle koorilauljad, kuid nüüd olid koorilauljad ja orkester koos. Nad laulsid orkestri saatel kaks laulu, nimelt: „Tantsu laul“ ja „Horei, me noored meripojad“. Üsna ilusasti laulsid, polnud vigagi. Ja kui veel lõpp tuli, no siis oli küll üks Soodoma ja Komorra hukkimine! Siis oli natuke vaheaga ja tulid deklamatsioonid. Järgmiseks tuli võimlemine...

Meie klassil läks see hoopis rappa. Aga, vaat, kui tuli põlevate nuiadega — no see oli vast tore! (See nali oleks võinud kalliks maksma minna: lipp

näitelaval, sest see on nimelt Hilda Tõnnov'i uusim naljamürts — „Nurjunud laulupidu“. Võite seda janti ja märulit igaüks oma koolimajas korrata, nii et kõik vaatavad endid pikali naeravad.

Vandismäe Endu.

Ilmus „Töökooli“ kirjastusel

Hilda Tõnnov'i Nurjunud laulupidu.

Laste kevadnäidend 1 vaat. Hind 25 senti. See lavateos kujuneb tänavukevadiseks šlaageriks — niipalju on temas vaimukat nalja, elavust, liikumist, ülevat tuju, mis lihtsate vahendite kaudu koolilaval või vabaõhuetendusel siiski kergelt mõjule pääseb.

Kes kirjastusele (aadressil: „Töökool“, Tallinna, V.-Roosikrantsi 3) raam. hinna rahas või markides ära saadab, sellele saadetakse raamat postikuludeta kätte. Rutake! Koolipeoks on veel vaevalt kuu aega.

pidi ära põlema!). Siis tuli üle puki hüppamine; kuus poissi läksid üksteise otsa ja teised hüppasid üle. Arvasin, et see kõige alumine on nüüd lai nagu pannkook, aga ei olnud ühti.

Sellega lõppes meie koolipidu.

Johann Faber.

5000 õpilast

võttis osa kirjandite võistlusest.

E. Õp. Liidu Karskuskasvatustoimkond korraldas ka tänavu algk. õpilastele kirjandite võistluse. Osavõtjaid oli 195 koolist, arvult üle 5000. Võistlejate vahel jagatakse 1000 raamat-auhinda. Seega saab iga viies autor auhinna. Viimased jagatakse välja emadepäeval, 14. mail.

Uudiseid laiaast maailmast ja kodumaalt.

Seda kasutas üks nupukas mees Tailova külas.

Mees oli rehe alla toonud mõne koorma liiva ja korraldas sääli uhke munaveeretamise. Võistlusele oli tulnud mitukümmend noormeest. Mängu reeglid on niisugused, et kes oma munaga puudutab teist liivalevat muna, saab selle endale. Nii võivad osavad mängijad mitukümmend muna võita. Peremees lisas sel korral veel ühe reegli: iga „mänguringi“ päält saab ta võitjalt kaks muna endale. See oli hästi mõeldud: õhtuks sai mees endale „vaevatasuks“ üle 300 muna, mängijate taskud aga olid enamasti tühjad.

Ka tänavu sõidetakse heeringapüügile.

Möödunud aastal esmakordselt käis meie kalalaevastik (5 laeva) Islandi juures heeringapüügil ja tõi säält paarkümmend tuhat pütti „eesti“ heeringaid kaasa. Ka eeloleval suvel sõidetakse heeringapüügile, kuigi ainult kolme laevaga, sest nii suurt saaki kui möödunud aastal, ei suudeta ära tarvitada. Heeringalaevade nimed on „Eestirand“, „Põhjarand“, „Harjurand“; koju jäävad „Läänerand“ ja „Virurand“.

Eestis aasta jooksul 1273 tuliõnnetust.

Peaaegu iga päev võib ajalehis leida lühikesi teateid tulikahjustest. Riigi statistika-keskbüroo kogub andmeid tulikahjustest järjekindlalt ja sellest ongi teada, et möödunud aastal „punane kukk“ pääsis lahti 1273 korda ja neelas varandust 80.000 krooni väärtuses. See on siiski palju väiksem tule hävitustöö kui eelmistel aastatel.

Peaaegu pooled tulikahjud tulevad hooleletusest; edasi põhjustavad tulikahjusid vigased ahjud ja korstnad ja üsna sageli ka pikne (68 juhul), 230 juhul oli tulikahju põhjuseks kuritahtlik süütamine.

Jõgedel 636.000 palki.

Palke toimetatakse edasi õige rohkesti jõgesid mööda. Nii ongi sel kevadel meie jõgede ääre veetud 636.000 palki, mis nüüd ootavad parvetuse hooaega. Kardetakse aga, et palgid igal pool ei pääse jõge mööda edasi, sest sel kevadel polnud sugugi suurvett ja suvel võib jõgedes veepuudus tulla.

KUMBLUSSEEP

A.FREDERIKING.TARTUS

Mis tuletondid liiguvad jõel?

Kevad meelitab seiklema! Västra ja vintpüssiga „haikalade“ vastu. Võitlus Emajõe koletisega. Lask vesineitsi pihta. Ühelt juhtumuselt teisele.

Ilus on kalastuselu kodumaa laiadel vetel!

Karbiitlambi valgel õistele seiklustele.

Niipea kui pimenes, sõitsime välja jõekääru taha, kus vesi üle ujutas pea 2 km laiuselt madala kalda.

Meid oli kolm. Lootsiku ninas seisin püsti mina, västrale toetudes ja kapteni kullipilguga vaadates. Udu polnud, sest oli kaunis jahe ja puhus nõrk tuul. Pole viga — olime kõvad vatid selga toppinud, tulgu kas või lund!

Keskel sõudjana istus Kaarel. Ta tõmbas osavasti, kuid kahjuks ta mõlad tegid päris priske solinat. Ja iga hääle eest — taervas hoidku — kalad pagedavad ära. Manitsesime teda alatasa.

Päras istus Kalju, eesti arsenaaali täpsuspüss põlvedel. Et kui mõni suur loom ette juhtub, siis anname talle vinti! Kalju oli käinud mõnigi kord päeval haige laskmas kraavide ääres ja pihtagi saanud, arvas ööselt mõne havi kõhu vastu taevast keerata.

Minu ees parda vasakküljele oli kinnitatud valgustuslatern. Selle sees asus karbiitlamp. Karbiit on selline aine, et kui vett päälle valad, hakkab sisisema ja vänget gaasi välja ajama. See gaas aga annab imeheleda, valge leegi, mille tõttu tulusel karbiitlampe tarvatakse.

Praegugi on päälle meie veel 5—6 kalastuspaati väljas — vanad, habetunud kalurid, mitte poisikesed, nagu meie.

Süütasime lambi. Valgus levis nüüd ja tungis sügavale. Silmad lahti!

Tuli meelitab õisi lendajaid ligi. Varane aeg on — vähe neid alles. Paar nahkhiirt hubistasid meie kohal. Laterna vastu põks ja põks lendas putukaid. Suvel muidugi oleks päris sadu.

„Kalakohtade“ tekitamine.

Mõned kalurid tekitavad kalade kogumist kindlasse kohta (et siit neid hõlpus leida) sel teel, et mõneks ajaks sellele kohale õhtuti riputavad längu asuvale ridvale põleva laterna. Lugematud putukad lendavad vastu laternat ja kukuvad vette, kus neid hää saagi päälle kokku jooksnud terved kalaparved ammulisui ootavad — tere tulemast! Nii harjuvad kalad siia kogunema ja varsti siin hää toidu asemel

VARITSEB NEID VÖRK, LIIV, NOOT

või muu püügiriist, millega nad kavala kaluri küüsi langevad.

Eemal podiseb mootorpaat. On ju ilus sõita avarail suurvetel, ka öösel, kus äkki leiad end heinakuhja otsas või küüni katusel, seda naljakam.

Väle västar vihiseb vette.

„Tst! Tst!“ Ei saa olla küllalt tasa.

Praegu on jõed ja järved, kraavid ja ojad täis rõõmsalt kobrutavat vett, mis tungib kaugele kallasteist välja ja ujutab üle madalamad kohad. Pole rohulplegi. Kõik on lage. Hilisel ajal näeme veepinnal tasakesi, hääletult hiilivaid tulesid. Need on põhja valgustamise laternad lootsikus, millega kalamehed viibivad oma õisel kevadisel pineval püügil — „tulusel“, nagu öeldakse. See on väga huvitav kalastusviis. Nimelt raiutakse suuri kalu — västraga. Et kala tabada, seks vaja hääd silmamõõtu ja osavat kätt, sest asjad vees paistavad hoopis teisiti kui kuival maal. Mis kõik sääljuures juhtuda võib, sellest kuuleme allpool. Laupäevaõhtu Ringi hakkajate poiste kalastusretkelt, millest jutustab siin meile tuntud vigurimees Kristjan Našman. Eks mõned teisedki „Õpilastele“ sõbrad päälle L. R. kamba ole väljas västraga. Soovime neile kõigile hääd püsivust ja palju saaki.

Hakkame nägema kalu. Mõõda kihutab noolekiirul parv kõhnu, nälgunud särge — vesisetukaid. Neil on surmahirm nahas kuni rohu tulekuni, mis juba veidi varju pakub. Praegusel lagedal öela havi silm näeb juba eemalt oma saaki.

Haug on eesti vete haikala. Ta on hirmus nälgene ja ahne. Nägin kord ise, kuidas üks haug alla kugistas teist, peaaegu enesesuurst. Vist küll kärvasid mõlemad.

„Ah, oleks noodake!“ ohkas Kaarel särjeparvele järele.

Tühja!
Ohoo — sää! künka kõrval — hall, vettinud kaigas. Juba tunneme!

Sõrmed pigistavad ärevalt västart. Veel lähemale, veel veidi. Näitan vasaku käega alla. See tähendab: stop! Kaarel peatab paadi.

Sihin hoolikasti. Hoian hinge kinni. Kaigas liikus, kuid enne, kui kaduda sai, nüüd — valkkiirelt viskasin teravakuiselise västra kaika sisse.

Tõusis hiigla sabin, rabelus ja kihelus vees, aga kus sa saad! Tõmbasin eluka västraga ettevaatlikult lähemale, ta rabeles västra harudes koledal kombel.

Seks oli meil tagavaraks k a h a. Kalju kahmas sipleva purika kaha sisse, tõstis lootsikusse ja vabastas västra, mis oli löögi survele tunginud kala teisest küljest välja.

Päris priske poiss — oma 4 naela ära! Esimene tänavu.

Edasi! Põnevus ja lust tõusis. Järgmine oli umbes naelaline ahven. Siis tükk aega sumpisime asjatult vette — kala läks parajal hetkel surmava tera alt ära.

Kaarel ja Kalju katsusid ka. Saidki kumbki kaks haugi.

Harjutus teeb meistriks.

Siis võtsin riista jälle, sest olin enam „selle töö juut“. Tänavu kevadel iga päev harjutasin raiumist küll kuivale maale, küll vee alla pandud kaigaste pihta, liikudes kui ka paigalt sihtides. Nii käsi sai täitsa kindlaks. Mõnikord jalutasin jökke jooksvate kraavide ja ojade kaldal ja raiusin havi-nolke, kes olid ujunud madalasse vette, porile turja soojendamaks. Iga havi surmamisega päästsin vähemalt 1000 särge, viidika, säina ja muu rahuliku kalakese elu, keda see haug oma elu jooksul nahka oleks pistnud, enne kui ise spinningu või unna otsa või noota oleks sattunud.

**Annan hoobi vettinud palgi-
jupile...**

„Näe, näe!“ sosistas Kaarel ärevalt ja viitas vette.

„Palgiots mudas või mõne upunu laip,“ ütlesin.

„Hiigla haug,“ vaidles Kaarel, „lase, Kalju.“

„Las lööb västraga,“ arvas see.

Ärritus kasvas hirmsasti. Värisin tervest kehast.

Võtsin suurima meie kolmest västrast.

Haugide kuningas. Tohtu koletis. Pää läks verd täis. Aga rahu! rahu! Külma verd! Surusin hambad kokku.

Lootsik pikkamööda nihkus ligemale.

Ootasin veel pool meetrit. Siis, toetades jalad kindlasti paadi põhja, tõmbasin käe västraga kaugele taha, hoidsin pilgu elukal ja siis — olgu mis on,

ta ei tohi pääseda!

Virutasin kõike jõudu kokku võttes havile västra kerre.

Korruga tõusis põrgukohin, madin, kala tagus kui hullumeelne vett — äkki polegi kala, vaid näkineid, Emajõe kuninganna.

Tundsini, kuidas västra vars peost libiseb. Kaarel, loll, ei osanud lähemale sõuda, solistas mõladega, tõmbas ühega tagasi, teiseaga ette, koletis aga kippus plehku jõe poole, västar seljas!

Kalju laseb „vesineitsit“.

Kalju ainult ei kaotanud rahu, vaid ammu hoolikasti sihtis. Viimaks laksatas pauk, siis kohe teine. Tuli ja suits lendas rauast välja.

Västra mässamine vähenes ja suikus. Sõudsimme lähedale. Kalju hoidis püssi palges, et vajaduse korral kohe havile pihta anda. On ju teada, et haugidel on visa hing, nad seisavad kama liikumatult. Äkki — võimas löök sabaga ja — adjöö — uhke vetekuningas on kadunud sügavusse, kas või surema, kui tal teie und kurgus juhtub olema.

Õige lähedale saades haug elavneski, kuid juba andis väle „arsenal“ kolmanda lasu.

Selle päälle tõstisime eluka paati. Oli silmaga arvates oma 15 naela!

Soomus sätendab — suur tore keha. Kui ta poleks veetiiger, kes tuhandeid teisi kalu õginud, siis hakkaks peaaegu kahju, et sureb ja patta ning pannile läheb nii kaunis, vaba ja uhke olevus.

Kordamööda laseme Kalju püssist aupauke õhku ja laulame täiest kõrist

**„HOREI, ME NOORED
MERIPOJAD!“**

Seda rõõmu ja häämeelt, et ei maksa rääkidagi!

Jälle uusi juhtumusi otsima!

Egas sellega jäta! Varsti läheme ju palju huvitavamale matkale, nimelt katsume Emajõe väikese Porijõe kaudu tungida Arkna järvele. Teel püüame vedeliga.

Öösel jälle västar mängu. Votta ühes võid, leiba, liha, kartuleid, väike pada. Soola ei tohi unustada. Teeme tuld ja elame kui metslased, sööme omapüütud kalu.

Koju minnes kandsime oma kalu vahepuuga õigadel. Meie rongkäik läbi Rüütli ja Promenaadi uulitsa oli imelik küll, aga ega 25 n. kalu ei saada iga päev, saab aru ka kumminuimees Barklai platsil ja ainult naerab meile kaasa, kuigi meie päris kõvasti laule jorutame ja rahu rikume.

Elagu kalastuse vaba elu selge lageda taeva all! Kolm korda hüüame elagu!!!

Järg 22.

Veerand tundi hiljem piirasid lennuki rususid linnaelanikud ja sõdurid. Ning viis minutit hiljem oli ta nagu päikese käes pleekiv hobuse luukere. Kõik vähegi kõlvulikud osad olid tema küljest kõrvaldatud.

John ei tulnud kahel päeval tagasi oma aerodroomile. Ta maandus ühel Prantsuse aerodroomil, kus teda võeti vastu suure vaimustusega. Prantsuse lendurid armastasid teda, sest nad teadsid, et hävituslendurid olid alati veidi pöörased. Johnist olid nad aga kuulnud päris pööraseid lugusid.

Lood Temple lendurist levisid üle kogu Lääne rinde. Kõike võis oodata sellest poisist. — 39. eskadrilli ülem major Brand ei kannud oma ülemusele ette Johni kadumisest, sest ta arvas, et John varjab end kusagil. Iga tahes oli eskadrilli keegi salapäraselt telefoneerinud ja pärinud teateid Armstrongi üle — ega pole temaga midagi juhtunud ja kas ta on tulnud tagasi pärast õhulahingut. Kes aga räägib, pole kõneleja õelnud. Major Brandile jäi aga mulje, et John päris oma sõbra järele.

„Neetud poiss,“ ütles major. „Kõigepäält pean ta esitama Auleegioni risti saamiseks ja siis andma ta sõjakohtu alla.“

Kuid major Brand võis täita ainult esimese osa oma ähvardusest, sest tagasitulles John õigustas oma kahepäevase äraoleku.

Hommikuhämaruses ilmus „Ni-enport“ äkki udust, avas tule Saksa vaatepalli pihta, millise kinnitamise kallal meeskond oli parajasti tööl. Punakas kuma paistis miilide taha ja John kandis major Brandile ette, kui oli maandunud oma aerodroomil, et üks Saksa vaatluspall oli kogemata süttinud põlema tema kuulipilduja tules.

Major Brand leidis, et on võimatu karistada lendurit, kes kahe päeva jooksul oli hävitanud tuhandete dollarite väärtuses vaenlase varandusi. Ta oli küll alul kavatsenud Johnile teha pörgut, kuid asi lõppes sellega, et Johnile annetati järgmisel teisipäeval pidulikult Auleegioni risti.

Kuid asi ei lõppenud veel sellega. Ühekäega auväärt Prantsuse kindral lubas Johnile ja Armstrongile kuus päeva puhkust Pariisis. See oli suurim kingitus, mille kõrgem ohvitser võis anda lendureile.

„Pariis! O, vennad!“

„Pöörake Pariis pahupidi, poisid!“

Lendurid abistasid Johni ja

Armstrongi oma sõannetega, kui need järgmisel hommikul asusid autos teele Pariisi poole.

Vaevalt olid noored õhukangelased Pariisis hoogu sattunud, kui neile kiirkäsk järele saabus — oma väeossa tagasi ilmuda.

Kogu tee ei räägitud omavahel, nagu see on tavaline suure pääletungi eelõhtul. Lendurid teadsid, et suur kallaletung oli käärimas. See oli kõigi puhkusele lastute äkilise tagasikutse põhjuseks. Iga sektori lennueskadrill oli kohal täies koosseisus. Pääle selle oli 39-s eskadrill paigunenud ümber uuele lennuväljale Verduni ümbruses. See oli augustis 1918.

Esimeseks pääletungi tunnuseks oli luure toimetamine vaenlase üle. Saksa õhuvaatlusepallid, mis hõljusid kahekilomeetrite vahedega, olid rindest võrdlemisi kaugel ja ümbristatud õhukaitse patareidega.

Major Brand oli pannud tähele kaht vaatluspalli ja otsis vabatahtlikke nende hävitamiseks.

John ilmus esimese vabatahtlikuna.

„Ma soovisin kaht,“ ütles major Brand. „Kus on teie kaaslane?“

„Armstrong? Oh jaa...“ vastas John tuseselt. „Küsi talt endalt.“

Samal hetkel ilmus Armstrong ise uksele.

„Kuulsin, teie vajate vabatahtlikke,“ ütles ta, „Saksa vaatepallide hävitamiseks.“

Major laotas kaardi lauale.

„Siin nad on,“ sõnas major näidates kaardile. „D-6 ja D-7. Johnson, sooviksin, et hävitaksite nad. Teie, Armstrong, oleksite aga kõrgemal ja valvaksite patrullide järele. Teie, Johnson, pidage silmas Armstrongi. Kui viimane näeb vaenlase patrulle, laseb ta paar punast raketti ja teie peate siis põgenema koju. On see arusaadav? Nüüd võtke see kaart ja uurige seda hoolikalt. Teie peate olema valmis väljalennuks kell 6.30 p. l. Pimedus on kõige parem selliseks ülesandeks.“

John võttis kaardi. Armstrong järgnes temale. Oma tel-

gis levtasid nad kaardi lauale ja asusid selle uurimisele. John oli ametis lennutee märkimisega, kuid David ütles:

„John, kas tahate teha minu jaoks midagi?“

John vaatas tema otsa vastamata.

David võttis aumärgi oma rinnalt. „Kas teie ei saadaks selle minu emale. Ma tahaksin, et ta saaks selle.“

„See saata teie emale? Miks ei tee teie seda ise?“

„Ma kardan, et ei saa seda teha ise.“

„Miks mitte?“

„Ma arvan... see... on minu... viimane lend...“

Suur tõsidus Davidi hääles häiris Johni.

Neis sõnades oli kindel veendumus. John heitis kiire pilgu oma sõbrale. David ei vaadanud Johnile, ta pilk uitas väljas ja peatus lennukil.

„Memme poeg,“ ütles John kaunis toorelt. Siis üllatas aga teda Davidi silmade iseäralik helk.

„Ma olen kuulnud,“ ütles David, „et inimestel on eelaimdused. Kunagi pole ma seda uskunud. Mõtlesin, et see on vaid teatud liiki hirm. Nüüd alles saan asjast aru.“

„Teil on siis eelaimdused?“

„Ma tean, et ma ei tule enam tagasi.“

John tahtis teha nalja, lohutada oma sõpra, öelda, et kõik on vaid kujutus, et ei või kunagi teada, mis juhtub. Kuid siiski mingi arusaamatu tunne sundis teda vaikima.

David asetas oma aumärgi kaardile Johni ette.

„Arvan, et teie teete seda...“

„Kuid teie ei lähe ju selleks, et surra...“

„Kas mäletate seda õhtut San Diegos? Siis kui White lennukiga surnuks kukkus. Nagu mäletate, sõlmisime siis kokkuleppe: kui mina langen esimesena, siis korjate kokku minu asjad ja saadate koju. Mina lubasin teie asjade suhtes toimida samaselt. Arvan, see kokkulepe jääb püsima.“

„Hm!“

„Ükskõik, kuidas on või mis juhtub, kuid minu ema peab

selle saama. See olgu talle mälestus minust.“

„Aga... Kas ka kirjad ja kõik muud asjad?“

„Jah.“

„Kindlasti?“

Davidi nägu oli kahvatu. Tema otsaesisele oli tekkinud higi ja huuled värisesid.

„Ma tahaks, et Sylvia saaks need... Ma arvan, kui...“

„Sylviale!“ hüüdis John. „Mul käib närvidel jutt Sylviast.“

„Miks... Mispärast?“

„Teie teate väga hästi miks.“

„Ei, John, ma ei tea mitte.“

„Teie mõlemad peate mind rumalaks.“

„John, kuidas võite nii öelda?“

John võttis taskust medaljoni ja viskas selle lauale. „See siin,“ lausus ta, „see kuulub teile.“

David ei heitnud sellele pilkugi.

„Vaata mulle silmi, John! Vaata!“

Kuid John ei tahtnud seda teha. „Teie oleksite võinud mulle sellest rääkida.“

Kuidas oleks aga David võinud sellest rääkida? Ta teadis väga hästi Johni ägedust. John poleks seda andestanud iialgi. Ta polnud tahtnud aga kaotada sõpra. Nüüd tahtis David kõigest noist asjust rääkida Johniga. Kuid Johni nägu oli tõsine ja külm. Ta ei heitnud pilkugi Davidile.

„Kui, kui teie teaksite, mida tähendab mulle teie sõprus, siis ei arvaks teie mitte nii.“

„On aga kena asi sõpra niimoodi vedada ninapidi.“

„Ah, John...“

„Võite minu pärast, kui soovite, sõita pörgu.“

Valulik tuksatus käis üle Armstrongi näo. „Ma ei usu, et teie arvate seda tõsiselt. Ma ei usu seda. Miks, John?“

„Poisid, kas juba valmis?“ Major Brand oli ilmunud ukse lävele. „Pugege oma kuubedesse!“

„Ma ei usu, et sa tõesti arvad nii.“

John pööras talle selja. Astus riidevarna juure, võttis säält oma lennukuu. Mitte sõnagi ei lausunud ta enam Davidile. Ka David toimis samuti.

„Teie peate võtma kompasskursi peaaegu itta,“ ütles major. „Peate toimima täiesti oma äranägemise kohaselt. Kuid pidage silmas üht asja,“ ütles ta rõhutades ja pöördudes Johni poole: „Pidage silmas Armstrongi ja tema signaale. Ma ei või praegu kaotada kaht lendurit.“

David läks Johni järele angaaride juure. Nende lennukid seisid kõrvuti. Mootorid juba töötasid. Oli videvik. Dave ronis oma lennukisse ja kinnitas lennumütsi lõua alt kinni. Tema lennuki mootor töötas väga korralikult.

„Valmis?“

„Valmis!“ Dave tõstis kae. Ilma et oleks päänud oma kaaslaste poole andis John mootorile täied tuurid. Dave järgnes „Lendavale tähele“.

VENETSIA KARNEVAL.

Nagu Eestil on omad traditsioonilised laulupeod, nii on Venetsias kuulus oma karnevalidega. Need on suured kevadised rõõmupeod, mis kestavad nädalaid. Hüüla rongkäigud laulu, tantsu ja muusikaga, imekomedia veidrais maskides teevad nalja, nagu meil tsirkuses. Pildil näeme, kuidas need kommejandid („hansvorstid“) oma naljadega rahvast lõbustavad. Fr. Tuglase reisiraamatus „Teekond Hispaania“ on kõige lõbusam päätükk karnevali kirjeldus. Võtke koolikogust lugeda.

Jalgpall kutsub.

Hei, poisid! Kas olete juba jalgpalli „elama“ pannud? Kui ei, oleks tõesti viimane aeg seda teha. Jalgpallimäng on spordiala, mis nõuab pikka ja pidevat harjutamist. Teda pole võimalik õppida raamatu järgi, nagu mõni arvab, vaid ennem harjutamisega. Ka on jalgpall ala, mis nõuab mängijalt väga

Miks mitte, kuid seks vajame püsivaid noori, kes jalgpallis end järjekindla harjutamisega võimalikult täiuslikkuseni arendaksid ja lõpuks meeskondades treenerit viimase viimistluse saaksid. Ja siin seisab noortel suur ja raske ülesanne ees! Kuid noorte päralt on tulevik. Ja usun — juba mõningate aas-

Kahe jalgpalli meistermeeskonna pinev heitlemine.

mitmekesiseid võimeid ja arendab neid. Hää mängija peab olema kiire, osav lööja, hää kombineerimisvõimega, vastupidav ning julge.

Kuid vähe on neid inimesi, kellel need omadused n. ö. veres on. Ja seepärast tulebki juba maast madalast täiendada oma võimeid harjutamise varal. Saagu jalgpall meile rahvusspordiks, nagu see Inglismaal juba on sündinud. Ja kas ei või Eestistki võrsuda nimekaid meeskondi ja mängijaid, nagu seda on Austria, Inglismaa j. t. meeskonnad.

tate pärast on Eesti jalgpallis põhjamaalaste esirinnas ning sammub säält kindlalt tõusule...

Hei, poisid! Nüüd sõnult tegudele. Harjutage järjekindlalt jalgpalli, siis pole meil iial vaja tunda nii häbi oma maavõistluste bilansist pärast, kui 1932. a. (Bilanss: 1 võit ja 7 kaotust; väravate vahekord 6:18 meie kahjuks.)

Niisiis — nüüd olgu algus. Homme kohtume jalgpalliväljal, küll me siis alles näitame!

Tallinna õpilased võistlesid jälle Riias.

Gustav-Adolfi ja 1. tütarlaste gümnaasiumi käsipalli-retk Riiga

Tallinna Gustav-Adolfi gümnaasiumi ja 1. tütarlaste gümnaasiumi mees- ja naiskonnad sõitsid kohe päale pühi Valga ja Riia võistlusturneele. Neljapäeval, 20. skp. peeti Valga Ühisgümnaasiumi mees- ja naiskondadega kolm võistlust. Meeste korvpallis võitsid tallinlased — 32:24. Võrkpallis võitsid valgalased tagajärgjega — 2:0. Naiste võrkpallis võitis Valga Ühisgümnaasiumi naiskond Tallinna 1. tütarlaste gümnaasiumi 2:0. Riias võideti kaheksast mängust kuus ja kaotati kaks.

Esimesel päeval võistlesid meeste korvpallis Riia koolide meister — 1. poeglaste gümni ja Tallinna Gus-

tav-Adolfi gümni meeskonnad. Pineva heitluse järele tulevad tallinlased ühepunktilise vahega võitjaks — tagajärg 35:34. Gustav-Adolfi gümnaasiumi meeskond esines järgmises koosseisus: Anni, Taperson, Tallmeister, Ems, Burm ja Saar.

Meeste võrkpallis tuli võitjaks Riia 4. poeglaste gümni tagajärgjega — 2:0. Tallinna tütarlapsed olid aga võidukamad — võites võrkpallis Riia 3. ja 4. tütarlaste gümnaasiumi naiskondi — 2:0 ja 2:0. Tallinna 1. tütarlaste gümni võidukas naiskond: Resev-Resel, Suits, Liimann, Lukin, Jegorov ja Ploompuu.

Järgmisel päeval toimus esimesena kohtumine naiste võrkpallis. Kohtusid Riia 3. tütarlaste gümni ja Tall. 1. tütarlaste gümni. Tallinlased võitsid jällegi, kuid seekord kolmegeimilises män-

Skauudid ja noorkotkad!

Minu käsutuses on Ungari Skautliidu poolt saadetud kaks seeriat valguspiite filmilindil: „Budapest“ (79 võtet) ja „Ungari rahvakombed ning -rõivad“ (25 võtet), mis saadetud propaganda otstarbeks eelolevale internatsionaalsele jamboreele Ungaris. Kuna ma neid enam ei kasuta, siis saadan neid tarvitamiseks teistele skautlikele üksustele. Meie Ungari aatekaaslaste soov on, et nad läbistaksid kogu Eesti, milleks igäüks peaks jõudumööda kaasa aitama.

Neid saab näidata film-, hädakorral ka udupildiaparatuuris. Esimeses seerias avaneb meile Budapest, too ülistatud Doonaulinn, oma võrratu iluga, mille pärast juba üksi maksab jamboreesse minna. Teine seeria näitab meile Ungari rahva kombeid ja omapäraseid rõivaid, mis oma kirvuselt alla ei jää eesti omadest. Loodetavasti õige pea saan neile lisaks veel valguspiite teistest vaatamisväärsustest kohist Ungaris.

Mõlemale seeriale lisan juure ka referaadi, kus käsitletakse jamboreed, Ungari ajalugu ja Budapesti. Need kaks seeriat ja mainitud referaat on väärtuslikuks materjaliks Ungari õhtu korraldamiseks, millist ma ise nende demonstreerimise

läbi viisin.

Välja saadan nad soovijaile kirjade sissetuleku järjekorras. Kasutamine on maksuta, välja arvatud postikulu, mis tuleb kanda tellijal üksusel. Kasutamise kord on järgmine: Pääle demonstreerimist, kui neid enam ei vajata, saadetakse mulle aruanne selle kohta, kus oleksid märgitud: 1) koht, 2) mitmel korral näidatud, 3) osavõtjate arv, kus eraldi tuleb ära märkida, kui palju skaute, noorkotkaid ja eraisikuid. Kui see aruanne on ära saadetud, siis ma teatan kohe aruandjale üksusele, kuhu ta nad edasi peaks saatma, s. t. minu korralduseni tuleb neid veel enda käes hoida. Arusaadav, et neid kasutamata ei lastaks seista.

Loodan, et ükski ei jäta kasutamata juhust tutvuda meie hõimurahva päälinna ja skautliku liikumisega. Kui olete viibinud sellisel ungari õhtul ja näinud Budapesti, siis kindlasti tuleb teil tahtmine minna jamboreesse ja ühtlasi külastada Budapesti.

Nii siis lõikuskuul kohtume Ungaris!

Arno Allik,
Noorte Kotkaste Sakalamaa maleva staap, Viljandi.

Ungari skautide läkitus meie esperantistidele.

Need skauudid ja noorkotkad, kes oskavad esperantot, kindlasti rõõmustavad teate üle, et ka Ungari skauudid, meie aatevennad, õpivad seda keelt, mis hädatarvilik väikerahvale internatsionaalses läbikäimises. Ungari skautliit on korraldanud hulga kursusi ja resultaadiid on väga hääd olnud. Nüüd need kursuste lõpetajad korrepondeerivad 22 riigi skautidega, neil on korrespondente igas maailmajaos. Kuid need saavutised on neile veel väikesed ja käesolevaga pöörduvad nad teie poole, eesti aatevennad, et astuda teiega pidevasse korrespondents-vahekorda,

et tutvustada teineteisele oma maad, rahvast, selle püüeid ja õppida teineteiselt skautlike oskusi. Ainult esperantistidele on avatud kogu maailm ja sellepärast ka need õpivad selle tarviliku keele, kes seda senini pole teinud, et kaotada rahvaste, usu ja värvi tõkestavad piirid ja siven-dada rahvusvahelist vendlust, arendada vastastikkust, südamlukku sõprust.

Kirjutage halgaliselt Ungari skautidele järgmisel aadressil:

Esperanto Studrondo de la Hungara Skolta Asocio, Nagy Sándor-utca 6, Cserkeszház — Skoltldomo Budapest, V., Hungarujo.

Tugekeelsus ja keeleuendus

Tehke vahet „oma“ ja „enda“ vahel.

Viimasel ajal vahetatakse ära väga sageli sõnad „oma“ ja „enda“ (ehk „enese“): tarvitatakse sääl „oma“, kus peab olema „enda“ ja vastupidi. Näit.: ta võttis end a raamatu kaasa; — „ta ei ole end a eluga rahul“. Siin peab olema: „ta võttis oma a raamatu kaasa“; — „ta ei ole oma eluga rahul“.

Teiselt poolt öeldakse: „Ta võttis selle oma a le“; — „ta ei ole oma a rahul“. Siin peab olema õigemini: „ta võttis selle end a le“; — ta ei ole end a ga (s. o. iseendaga) rahul. Sõna „oma“ käib selle kohta, mis kellegi päralt ehk oma on, „enda“ („enese“) aga tähendab ytleja isikut ennast. Järelikult: „ta ei ole oma a rahul“ — tähendab, et ta ei ole rahul mingi tema päralt oleva asjaga või olukorraga (oma tööga, oma eluga); aga: ta ei ole end a ga (enese) rahul“ — ta ei ole rahul oma isikuga.

Seda vahet tuleb tingimata teha. Sõnade „oma“ ja „enda“ (enese) äravahetamine on keelelohakus.

gus — 2:1 Meeste võrkpallis Riia 1. gümni võitis tallinlasi 2:0. Naiste korvpallis tulid tallinlased tasavärgises mängus võitjaks, võites 3. tütarlaste gümni naiskonda 40:37. Tall. 1. tütarlaste gümni naiskond esines järgmises koosseisus: Lukin, Suits, Ploompuu, Resev-Resel ja Märts.

Võistluste finaalmänguks toimus võistlus meeste korvpallis. Tallinna meeskond võitis Riia 4. gümnaasiumi

UUS SONA „HALDAMA“.

Praegu tarvitatakse selle asemel valesi „valdama“, eriti mingi keele oskamisest kõneldes: „ta valdab hästi saksa keelt“; — nad ei valda vene keelt“ jne. Kuid „valdama“ ei sobi siin; sest „valdama“ tähendab õigupoolest „võimust võtma“: „hirm valdas mind“. Järelikult ka „keelt valdama“ tähendab „keelest võimust võtma“, mis mõttetu.

Seepärast on keeleuenduslikult tarvitusele võetud uus sõna „haldama“, mis tähendab „omanik, valitseja olema“. Seega: „ta haldab mitu võõrast keelt“; — „ta ei hald a hästi saksa keelt“.

Sõna „haldama“ võib tarvitada mitte üksi keele, vaid ka teiste asjade omanik- ja valitseja-olemise kohta: „ta haldab sääl suure talu“, — „Inglismaa haldab Aasias ja Ameerikas suuri maa-alu“ jne.

Sellest ka nimisõna „hald“ (omastav „hallu“), tähendus „omanik-olemine, võimus“: „see asi on ta hallus; ta võttis selle oma haldu“ (oma võimusesse, oma hoole alla); need asjad on praegu minu hallus“.

Joh. Aavik.

mit jällegi ühepunktilise vahega — 25:24.

Tallinna-Tartu-Riia koolide vahelised võimlemisvõistlused.

Riia kehalise kasvatuse inspektor hr. Cekulns tegi ettepaneku korraldada järgmisel kooliaastal kolmiklinna võistlus riistvõimlemises Tallinna, Tartu ja Riia keskkoolide vahel.

Fotonurk.

Pühadenumbri katkes meie jutulõng filmide juures ja ma lubasin teile selles numbris kõnelda muist tarbeist, milliseid vajame „fototamise“ juures. Kuid enne kui muist asjust hakkame kõnelema, tahan veel mõne sõnaga peatuda

FILMIDE JUURES.

Ja nimelt: filmide ostmise juures peetagu alati silmas filmi värskust, s. o. tähtaega, milleni filmitehas garanteerib filmi „laitmatut töötamist“. (Igal filmirulli pakendil on alati tähendatud, mis ajani vabrik tema eest nii öelda vastutab). Saades kauplusest vana filmi, ja pealegi müüakse neid kaupluses sageli alandatud hinnaga, pole säärase filmiga midagi enam peale hakata.

Jatkame nüüd oma jutlemist siis noist muist asjust.

Olles varustanud end

KAAMERA JA FILMIRULLIGA, võiksime juba alustada pildistamisega. Kuid paremate tagajärgede saavutamiseks peaksime hankima endale ka jalandi — statiivi, millele meil osutub võimatuks aegvõtete tegemine lagedal maastikul, kus puuduvad esemed, millele paigutada aparati. Jalandeid on müügil küll mitmesuguseid, kuid meile sobiks vast kõige paremini metallist, kokkupandavad, mis kaalult kerged, tugevad ja hõlpsad kaasaskandmiseks.

Ja nüüd siis pildistamine. Oeldakse, et viimane ei nõua ju oskusi, ega pole muud kui vajuta traatavaku nupule, mille ostime kohe aparadiga kaasa, ja pilt on „valmis“.

Pole muud, kui vii sätitlud (valgustatud) film päevapiltniku juure (ja neid on nüüdsel ajal kõikjal), küll tema juba hää raha eest meile pildi saamise kindlustab. Sel puhul ei vajaks me enam muud ja võiksime astuda n. n. „pühapäevapiltnikkude“ kilda, kes kõnnivad, aparadid näpu otsas, pildistavad ja paigutavad pildi „Foto-albumi“, olles ise pildi tekkimisest samasuguses teadmatuses kui meie maailmaloomisest ja maakerasünnist.

Vahepalaks jutustan fotonurga lugejale ühe naljaka lookese. Keegi minu tuttavaist armastas alati hoo-belda, et tema olla

„SUUR JOOKSJA“

ja jooksnud Jüri Lossmanniga võidu ning jõudnud ühel ajal pärale. Aga kuhu? Jaama — rongite, viimasel silmapilgul enne rongi väljumist. Igaüks meist teab, et säärase „jooksjat“ suurjooksjate ridadesse ei võeta ja säärase „pildistaja“, kes omi pilte laseb valmis teha elukutselisel päevapiltnikul, ei kõlba ka „foto-amatööride“ ritta, kuigi ta vast omab kunstniku silma ja oskab meeliülendavaid silmapilke jääd-

Sõber kirjamark.

Kirjamark oma kättesaadavuse tõttu on muutunud kõige kollektiooneeritavamaks esemeks. Sajad tuhanded koguvad kirjamärke ja seda sellepärast, et ükski teine tegevus ei paku vabal ajal nii hääd ning mitmekülgist meelelahutust kui kirjamargi-kogumine. Eriti hääks sõbraks on kirjamark meile, noortele.

Ent margikogumisel on lõbustamise kõrval veel teine tähtsus. Täleb mees pidada, et igal hästihoidud ja tervel kirjamargil on, võttes aluseks ta haruldust, suurem või vähem väärtus. Igale kirjamargile tuleb vaadata kui väärtesemele, mille hind ajajooksul järjekindlalt tõuseb. Kirjamargi-kogumise läbi tõstetakse üles müüri hävinemisele määratud väärtusi, kogutakse ja suurendatakse rahva vara. Meie, noored, teeme seda häämeelega, sest ta valmistab meile palju rõõmu, lihtsalt tore on askeldada nende väikeste pildikestega — markidega.

Mida kogutakse — kas pruukimata või pruugitud kirjamärke?

Meie, kes omame üldkogu, kogume pruugitud s. o. tembeldatud

marke. Neid võtame vanemate või tuttavate kirjadelt ega maksa nende eest sentigi. Kuigi omame nii ühest margisordist mitu, võib-olla kümneid, ei tee viga, sest need, duble-tid vahetame meile puuduvate vastu. Edasi. Paljud koguvad ainult puhtaid marke. Ka tembeldamata markidel on margikoguja silmis väärtus. Nad on harilikult kallimad tembeldatuist, kuid on vastupidiseid juhuseid, kus pruugitud mark on kallim puhtast. Muidugi võtame oma kogusse ka puhtaid marke pruugitud puudumisel. Erimaade korjajad n. n. spetsalistid koguvad paralleelselt nii pruugitud kui ka puhtaid ning nende kõrval kõiki värvi, paberi, perforatsioon jne. teisendeid ja tembelduste iseärasusi — neid tervete kirjadena, kaartidena (mitte väljalõikeid ümbrikuist).

Tänapäevani on maailmas ilmunud ligi 60.000 isesugust kirjamarki. Maru arv sõpru, poisid, ees ole! Ning — palju nendest olen võitnud enesele? Margi Juss.

vustada vaid filmiribale.

Tõsine amatöör on ikkagi see, kes pildi algusest lõpuni valmistab ise ja on teadlik selles, kuidas ta valmistab pilti. Ja see viimane ongi vast suurim ja huvitavaim lõbu: vaadelda ja oodata pimelas, kuni ilmub pilt kord negatiivile, kord positiivile.

Et seda lõbu nautida, vajame seks tarvisminevaid

VAHENDEID.

Eelkõige 2—3 emailitud vanniket. (Klaas on vast parem, kuid kergemini katkiminev). Vannid olgu alati suuremad, kui võetava pildi formaat ja igat üht neist tarvitagu alati ainult üheks ja samaks otstarbeks. Vannide vahetamise ohu vältimiseks ostetagu nad mitmevärvilised või kleebitagu neile päälkirjad (kinniti, ilmuti jne.). Samuti vajaksime ka mõõtklaasi-mensuuri, rahapuudusel aga tarvitaksime seks otstarbeks tühja rohuklaasi, mille põhjale on juba klaasivabrikus valatud klaasi ruumala-kubatuur, (harilik. numbritega 100, 200 jne.).

Ilmuti ja kinniti varulahuste paigutamiseks soetame endale esimese jaoks pruuni rohuklaasi ja teisele valge.

PIMELA VALGUSTAMISEKS

peame end varustama punast valgust andva lambi või laternaga. Viimaseid on müügil igas fotoäris, kuid

võime seda ka ise valmistada ja viimane tee on kindlasti odavam. Elektrivalgustuse kasutamisel tarvitame seks õige nõrga valgusega pirni (5—15 watti), mille mähime mitmekordselt punase paberiga, mida ostame mõne sendi eest või nürume fotoärist endale päälkauba fotoplaatide ja paberite pakkimiseks tarvitavat punast paberit. Kui kasustame aga väikeste akendega tuba pimelaks, siis katame osa ruute paksu papiga ja ühe neist 8 kordselt punase tsellofaan paberiga. (Saadaval suuremais kirjutustarvete kaupluses).

Järgnevas numbris kõneleme ilmutamisest ja kinnitamisest.

Mis võiksime teha saksa keele tunniks.

Oleks päris kena, kui joonistaksime plakateid ja paneksime need klassi seinale. Plakateid võiksid kanda näit. järgmisi loosungeid (mõttesalme, lööksõnu):

VOR DEM ESSEN HÄNDE WASCHEN NICHT VERGESSEN!

WASSER, SONNE, LUFT UND LICHT, — BESSERE ÄRZTE GIBT ES NICHT!

WILLST LANG DU DEINE ZÄHNE NUTZEN, MUSST DU SIE PFLEGEN UND SIE PUTZEN.

Leidke õpperaamatuist ja mujalt veel muid sääraseid lööksalme, mis midagi tulusat käskivalt rõhustaksid.

TKSÜ vehklemisvõistlused.

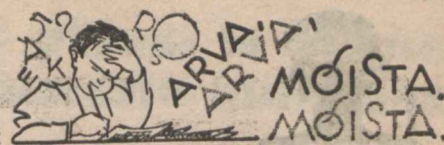
Vehklemisvõistlused õpilasile korraldab Tall. Keskk. Spordiringide Ühing 3. või 4. mail. Võistlused peetakse arvatavasti Gustav-Adolffi gümnaasiumi võimlas.

Murdmaajooksu võistlused.

TKSÜ korraldab õpilasile 7. mail kell 10 hom. murdmaajooksu võistlused Ülemiste järve ääres liivakünkal. Võistlejad on jaotatud kahte klassi.

Sisekergejõustiku võistlused.

Tallinna õpilaste vahelised sisekergejõustiku võistlused toimuvad TKSÜ korraldusel 30. skp. kell 10 hom. E.S.S. „Kalevi“ võimlas. Meeste A klassis võistlevad 17 a. ja vanemad poisid ning B klassis — alla 17 aastased, kuna naistele on võistlused ühes klassis.

Selle nr-i ülesannete lahendised saata toimetusele hiljemalt 16. maiks. Auhinnaks 3 kompl. razm. à 1 kr. väärtuses. — Kevadpühade nr-i (nr. 27/28) ülesannete lahendised tulevad alles järgm. numbris, nii et on aega veel terve nädal neid saata. Samuti nr. 29 lahendisi võib saata kuni 9 maini. Selgus, et poolteist nädalat on liig lühike aeg, mispärast toimetuse nüüdsest pääle annab lahendamiseks aega 2½ nädalat.

Micki.

67. Nimekaart-mõistatist.

Kalle Evu

Turu

Leida selt nimekaardilt, mis on selle mehe elukutse ja kus ta töötab? A. Munk.

68. Hobune ja heinakuhi.

Ketlots

X-----● Hobune

Heinakuhi ■

Viletsal heinamaal söi hobune. Liigidal asus heinakuhi hääde heintega. Kuidas pääsis hobune heinakuhja juure sööma, kui sirgutõmmatud keti ots asus ristiga märgitud kohas? O. Viitak.

69. Mõistatist.

Kuidas saab joonisel näidatud neljast paralleelsest tikust ühe ümberasetamisel arvu 2 või 11 (mitte rooma numbreis!)? Nuori Voima.

70. Mõista-mõista, mis see on!

Pundar poisse magab ühes sängis, keda üles äratatakse see sureb?

Tubane tont, suvel ei pea tast keegi lugu, kuid talvel austab teda igaüks. Kes see on?

Ümmargune kui ratas, sisikonda ei ole, paistab läbi, tühi kui koor?

71. Võtmemõistatist Aasia.

1	2	2	1	1	3	4
5	6	6	7	4		
6	6	8	9	7	10	9
11	4	5	4	12	12	4
9	13	4	4	7	9	
7	4	7	12	9	7	15
8	9	9	4	11		
12	4	5	12	14	3	3

1) Meri P.-Aasias, 2) jõgi P.-Aasias, 3) maakohat Aasias, 4) neem Aasias, 5) kiltmaa Aasias, 6) linn Hiinas, 7) riik Aasias, 8) linn Indias. (Seletuseks: Iga number tähendab ühte tähte.)

Kui kõik nimed õieti arvatud, saate nimede eestahist ülalt alla lugedes linna nime Siberis.

72. Ristsõna.

	1	2	3	4	
6	■	5		■	7
8	9		■	10	11
12			■	13	
14			■	15	
			■	16	17
			■	18	

Põikread: 1) Aasia riik, 5) üks vanemaist, 8) ajanäitaja, 10. seesama, 12) kääne sõnast „suu“. 13) enesekohane asesõna, 14) pääle haavamist jääb ihule, 15) aimdus, 16) silmus, sõlm, 18) räbal.

Püstread: 2) riik Euroopas, 3) on inglise keeles, 4) maailmajagu käändes, 6) vastand sõnale „varas“ käändes 7) supp hakkab..., 9) kell, 11) ...vanemad, 17) eesnimi (lühend.). Raul Oja.

Plagiaat on suur häbiasi!

Armas „Algus“!

Kas tead, mis on PLAGIAAT? See tähendab väga halba asja, millega oled hakkama saanud ja mida ära elus iial enam tee.

Sa saadad meile kaastööks pala, mis käib nii:

„Lumiväljade õõ — oo, milline võr-ratu itu. Kui te, lõunamaa lapsed, kes kiidate oma lillede sära ja palmide rohelust, üksainus kord näha saaks Põhjala tuisku, mis võitmatu jõuga ühendab. taevast ja maad!“ jne.

Tuleta meele Alfred Vungi luuletist, mida lugesid ajakirjast „Kodu“. See luuletis algab nii:

„Lumiväljade õõ — oo, milline võr-ratu itu...“

Kui te, lõunamaa lapsed, kes kiidate

palmide vilu

ja lillede sära — üksainus kord näha

saaks põhjamaa tuisku,

kui te korruga kuuleks lumekõrbedes

tormide huisku,

mis võitmatu jõuga vahest ühendab

taevast ja maad —

siis tõesti te unena unustaks troo-pika raad.“

Armas kaastööline, sa oled ju lihtsalt maha kirjutanud siit mõned read ja meile saatnud oma varjunime all. Võõra töö avaldamine oma töö pähe kannabki nimetust „plagiaat“. See oli Alfred Vungi töövaev, mille maha kirjutasid ja meile avaldamiseks saatsid. See on aga kirjanduslik vargus.

Meie lugejad on sulle pahased.

Üks neist, kes elab Nõmmel, soovib, et avaldaksime sinu täie nime. See teeks sulle suurt häbi.

Et sa aga veel 4. kl. poisid oled ja võib-olla ei teagi, kui häbistav tegu on plagieerimine, siis jätame su nime saladuseks.

Kuigi toimetus ei suuda alati kõike jälgida, on meil selle-eest kümme-tuhat valvast silmapaari, mille eest ei jää varjule vähemgi varguskatse.

Sulle ja kõigile noortele kaastöölistele paneme aga tõsiselt südamele, et kirjutaksite alati ainult seda, mida ise välja mõtlete. Täitsa mees teeb kõik omal jõul.

30. apr.: Juhan Liiv'i 69. ja M. Pukits'a 59. sünnipäev.

Juhan Liiv, eesti kirjanik, sünd. 30. IV 1864 ja suri 1. XII 1913. — Vaata „Õpilasleht“ nr. 8, 1932.

Mart Pukits, eesti kirjanik ja kultuuritegelane, sünd. 30. IV 1874 Hallistes Pärnumaal, õppis H. Treffneri güm. ja Leipzigi graafiliste kunstide akadeemias. Töötanud tehnilise joonistajana, vabakunstnikuna ja ajakirjanikuna Tartus, vene trükitasjade peavalitsuse ametnikuna Peterburis, „Pallase“ kunstikooli lektorina ja õp.-seminari joonistuse-õpetajana Tartus; praegu Tartu linna keskraamatukogu juhataja. Loonud puulõikeid, maastikumaale, portreesid. Kirjutanud kirjandus- ja kunstiajaloolisi artikleid; teinud tõlkeid, peamiselt läti keelest.

2. mai: Leonardo da Vinci' 414. surmapäev, Novalis'e 161. ja E. Markus'e 44. sünnipäev.

Leonardo da Vinci, itaalia maalikunstnik, sünd. 1452. a. Vincis Empoli lähedal, elas alul Florensis, oli siis sõjainseneriks Milano härtsoji juures; asutas siiasamasse maalikunsti kooli; saabus hiljem Florenzi ja elu lõpu poole siirdus Prantsusmaale kuningas Franz I teenistusse; suri 2. V 1549 Cloux's Amboise'i lähedal.

hedal. L. da Vinci on itaalia maalikunsti alal tähtsamaid vanameist-reid; erilise kuulsuse on ta omandanud pühade piltide maalimisega ja madonna j. t. portreedega („Mona Lisa“).

Novalis (Leopold v. Hardenberg), saksa kirjanik, sünd. 2. V 1772 Oberwiederstadtis, suri 25. III 1801 Weissenfelsis. — Vaata „Õpilasleht“ nr. 24, 1933.

Eduard Markus, eesti maadeteadlane ja koolitegelane, sünd. 2. V 1889 Kavastu v. Tartum., õppis Tõrtu õp.-seminaris, Peterburi geograafia instituudis ja omandas doktori kraadi maadeteaduse alal Tartu ülikooli juures. Olnud õpetajaks Koerus, Pavlovskis, Peterburis, Vjatkas, Tartu keskkoolides; praegu Tartu komm.-güm. õpetaja ja Tartu ülik. eradotsent; Tartu linna koolinõunik 1924—28. Uuurinud Eesti mõhnastikke, metsi, soid ja avaldanud uurimusi ja artikleid eesti ja välismaa ajakirjuses; kirjutanud matemaatika ja maateaduse õpperaamatuid koolidele.

3. mail: R. Rägo' 40. sünnip.

Richard Rägo, eesti õigusteadlane, sünd. 3. V 1893 Haabsaares Võrumaal, lõpetanud Tartu reaalkooli ja Tartu ülik. õigusteaduskonna; täiendas end hiljem Roomas. Praktiseerinud advokaadina Tallinnas, olnud säälses keskkoolis õpetajaks ja Tallinna kolledži juhatajaks; Tartu keskkoolide õpetajaks, Riigikohtu prokuröri abiks 1919. a-st; prokurör säälsamas 1922. a-st, ühtlasi Tartu ülikoolis õppeülesannete täitja. — Avaldanud kirjutiisi õigusteaduslikes ja muus ajakirjuses; kirjutanud koolidele kodanikuteaduse õpperaamatuid ja koos R. Kleis'iga annud välja majandusteaduse ja kodanikuteaduse õpperaamatuid.

4. mai: J. F. Herbart'i 157. ja H. Sienkiewicz'i 87. sünnip.

Johann Friedrich Herbart, saksa filosoof ja pedagoog, sünd. 4. V 1776 Oldenburgis, õppis Jena ülikoolis; oli mõnda aega Schweitsis koduõpetajaks, kus tutvus Pestalozzi'ga (suur kasvatusteadlane), ta pedagoogiliste ideedega ja kasvatusteoditega; hiljem oli kasvatusteaduse ja filosoofia dotsendiks ja professoriks Göttingeni ülikoolis, vahepeäl oli tükk aega veel Königsbergi ülikooli professoriks. On tuntud oma laulatusliste tähtsate töedega kasvatusteaduse ja mõteteaduse alal. Suri 14. VIII 1841 Göttingenis.

Henryk Sienkiewicz, poola kirjanik, sünd. 4. V 1846 Wola Okrzejikas (Sjedlezis), reisib Ameerikas, Aafrikas ja mujal; elas Warsavis, Krakaus, Zakonopanes. H. S. on tähtsamaid poola romaani- ja novellikirjanikke. Ta suurromaanid („Tule ja mõõgaga“, „Quo vadis“, „Ristirüütlid“, „Polaniecki suguvõsa“, „Pan Wolodyjawski j. t.) omavad maailmakuulsust.

5. mai: Napoleon I 112. ja M. Jokai' 29. surmapäev, K. Marx'i 115. ja A. Laipman'i 67. sünnipäev.

Napoleon I Bonaparte, Prantsuse keiser, sünd. 15. VIII 1769 Ajaccios Korsika saarel, käis Brienne'i sõjakoolis, teenis prants. sõjaväes, võites suure lugupidamise ja vägede poolehoidu; kasutades oma võimu ja segaseid aegu Prantsusm., kuulutas ta 1804. a. enda Prants. keisriks; oli vägevamaid riigipäid omal ajal, vallutades peaaegu kogu Euroopa ja selle naabermaad; 1814. a. heideti ta troonilt ja saadeti asumisele Elba saarele, kust põgenes ja valitses veel Prantsusmaad 100 päeva; 1815. a. saadeti ta vangi St. Helena saarele, kus suri 5. V. 1821. — Napoleon on hävitanud Euroopas feodaalse korra ja pannud liikuma uusi sotsiaal-poliitilisi ideid.

Maurus Jokai, ungari kirjanik, sünd. 19. II 1825 ja suri 5. V 1904. — Vaata „Õpilasleht“ nr. 20, 1933.

Karl Marx, saksa sotsialist ja poliitik, sünd. 5. 1818 ja suri 14. III 1883. — Vaata „Õpilasleht“ nr. 23, 1933.

Ants Laipman, eesti maalikunstnik, sünd. 5. V 1866 Vigalas Läänemaal; kunstilise hariduse sai Peterburi ja Düsseldorfis kunstiaakadeemias; reisinud ja töötanud kunstialal Saksas, Hollandis, Belgias, Põhja-Aafrikas, Itaalias; kodumaal töötanud Haapsalus ja Tallinnas; võtnud 1905. a. osa poliitilisest tegevusest, mispärast oli asumisel Soomes.

6. mai: Joh. L. Runeberg'i 56. surmapäev ja S. Freud'i 77. sünnipäev.

Johan Ludvig Runeberg, soome kirjanik, sünd. 5. II 1804 Pietarsaaris, sai keskkooliõpetajaks, kõrgema hariduse Turu ja Helsingi ülikoolis, toimetab Helsingis ajalehte ja oli Porvoos õpetajaks; vanadusepäevad veetis Krognäsisis; suri 6. V 1877. — Runeberg on soome ärkamisaja suurim laulik, kelle luuletised on tõlgitud paljudesse keeltesse. Muuseum on Soome ja Eesti hümnid lauldavad Runebergi sõnadega.

Sigmund Freud, saksa närviarst ja psühhonaalüütik, sünd. 6. V 1856 Freibergis, tegeles Pariisis ja oli professoriks Wieni ülikoolis. On tuntud oma kuulsate loengutega ja teaduslike töödega närvihäiguste, psühhonaalüüsi, sugestiooni, hüpnootsi jne. alalt; tema uurimuste vilja tarvitatakse ka rohkesti kasvatusteaduses.

Pakume suures valikus

fotoaparaate ja tarbeid
ajakohaste hindadega.

Ilmutamine, kopeerimine ja suurendamine.

Asjatundlik nõuanne algajale.

A/S. Prow. Julius Lill. Rüütli tänav 10.

Kaunimad mälestused Tartust.
Kohale jõudnud suures valikus uusi Ed. Taska ateljee

kunst-nahatõid
TARTU MÄLESTUSPILTIDEGA KAANEL,
— albume, taskuplokke, mappe j. m.

Peaesindus „Postimehe“ raamatukauplus
TARTU, SUURTURG NR. 16.

Iga õpilane sammub ajaga kaasas, sellepärast on tema kirjutuslaual ka Eesti algupärane kirjaplokk, siis edeneb kirjavahetus sõpradega nii sise- kui välismaale. Täielik kirjaplokkide ja mappide valik on

»POSTIMEHE«
raamatukaupluses
Tartu, Suurturg 16

Igasuguseid skaudi-, noorkoika ja kodutütarde

märke ja käsiraamatuid saadaval

»POSTIMEHE«
raamatukaupluses

Tartu, Suurturg 16

Kõiksugu pagari- ja kondiitri- saadusi kõrges hääduses soovitab

pagari- ja kondiitriäri

ANTSOV
Rüütli tän. 12

Pildid

ilusamatest mälestustest noorusaastatel jäädvustate, — kinnitades need

albumi.

Suures valikus foto ja postkaardi ning mälestusalbume pakub

„Postimehe“ rmtkpl.

Moe- ja puduäri.

H. SMOLENSKY

Küüni tän. 3.
Hea kaup, mõõdukad hinnad. Tellimised kleitide, pesu ja korsettide päale. Töö kiire ja korralik.

Kodanikud! Kõige paremini toidetakse Teid söögisaal „ROOMAS“ Rüütli tän. nr. 1.

Alati värsket materjalist eeskujuliku puhtusega ja maitserikkalt valmistatud toidud ja kiire teenimine.

E. O. Liidu noorsookirjanduse toimkonna

väljaandel ilmus

Ch. Dickens:
Nell ja tema vanaisa
Hind 50 senti.

Eesti Õp. Liidu kirjastus.
Ladu: K. k-ü. „Töökool“,
V. Roosikrantsi 3.
Telef. 462-56.
Tallinnas.

Kes raamatute hinna rahast või markides ette saadab, sellele saadetakse raamatud äri kulul postliga kätte

„Õpilaslehe“ üksiknumbreid müüvad:

Jõgeval, M. Sommer, jaamas.
Aakres, Aug. Luukas.
Elvas, Elva rdt. jaama raamatukapp ja J. Tammin.
Sindis, J. Heidemann.
Tapal, Joh. Luuk.
Põltsamaal, Põltsamaa õpetajate kooperatiiv.
Otepääl, O. Hermanson ja M. Saar.
Tõrvas, J. Kattus.
Sangastes, J. Verev.
Jõhvis, Alutaguse õpetajate kooperatiiv.
Paiides, H. Seidelberg.
Paiides, kaubatarv. ühis. „Iva“.
Palal, Fr. Villemson ja Pala Tarvitajate Ühisus.
Vaigas, rmtkpl. „Kultuur“ Joh. Meister.
Rakveres, Leo Rikken, Joh. Treifeldt, jaama raamatukapp.
Võrus, S. Songi ja Fr. Siska.
Viljandis, Siilats ja „Edu“ O. Mikk.
Pärnus, „Pärnu Päevaleht“ ja õpet. kooper. „Lüt“.
Türi, A. Rumvoldt.

Samas võetakse ka „Õpilaslehe“ tellimisi vastu

Nõudke kõikjalt „Ceresi“

„Tervisleiba“

